EUROPA-PARLAMENTET 2009 - 2014

*Mødedokument*

16.3.2011 B7-0199/2011

# FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 110, stk. 2

om revisionen af den europæiske naboskabspolitik – den sydlige dimension

**Mário David**
for Udenrigsudvalget

**B7-0199/2011**

**Europa-Parlamentets beslutning om revisionen af den europæiske naboskabspolitik – den sydlige dimension**

*Europa-Parlamentet*,

– der henviser til udviklingen af den europæiske naboskabspolitik (ENP) siden 2004, og navnlig til Kommissionens statusrapporter om gennemførelsen heraf,

– der henviser til de handlingsplaner, der blev vedtaget i fællesskab med Egypten, Israel, Jordan, Libanon, Marokko, Den Palæstinensiske Myndighed og Tunesien,

– der henviser til Kommissionens meddelelser af 11. marts 2003 "Det bredere europæiske naboskab: en ny ramme for forbindelserne med vores naboer i øst og syd"[1], af 12. maj 2004 "EU's naboskabspolitik – strategidokument"[2], af 4. december 2006 "Om styrkelse af EU's naboskabspolitik"[3], af 5. december 2007 "En stærk europæisk naboskabspolitik"[4] og af 12. maj 2010 "Status over den europæiske naboskabspolitik"[5],

– der henviser til den fælles meddelelse fra Kommissionen og næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik om et partnerskab for demokrati og fælles velstand med det sydlige Middelhavsområde af 8. marts 2011[6],

– der henviser til Udenrigsrådets konklusioner af 26. juli 2010 om den europæiske naboskabspolitik,

– der henviser til sine tidligere beslutninger af 19. januar 2006 om den europæiske naboskabspolitik (ENP)[7], af 6. juli 2006 om det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument (ENPI)[8], af 15. november 2007 om styrkelse af den europæiske naboskabspolitik[9], af 19. februar 2009 om Barcelonaprocessen: Middelhavsunionen[10], af 19. februar 2009 om revision af ENPI[11], af 20. maj 2010 om Middelhavsunionen[12], og af 9. september 2010 om situationen ved Jordanfloden, især vedrørende flodens nedre løb[13],

---

[1] KOM(2003)0104.
[2] KOM(2004)0373.
[3] KOM(2006)0726.
[4] KOM(2007)0774.
[5] KOM(2010)0207.
[6] KOM(2011)0200.
[7] EUT C 287 E af 24.11.2006, s. 312.
[8] EUT C 303 E af 13.12.2006, s. 760.
[9] EUT C 282 E af 6.11.2008, s. 443.
[10] EUT C 76 E af 25.03.2010, s. 76.
[11] EUT C 76 E af 25.03.2010, s. 83.
[12] Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0192.
[13] Vedtagne tekster, P7_TA-PROV(2010)0314.

– der henviser til sine beslutninger af 3. februar 2011 om situationen i Tunesien[1] , af 17. februar 2011 om situationen i Egypten[2] og af 10. marts 2011 om sydlige nabolande, navnlig Libyen, herunder humanitære aspekter[3] ,

– der henviser til konklusionerne fra Associeringsrådet EU-Marokko den 13. oktober 2008, som gav Marokko en avanceret status,

– der henviser til konklusionerne fra Associeringsrådet EU-Jordan den 26. oktober 2010, som gav Jordan en avanceret status,

– der henviser til Det Europæiske Råds godkendelse af Barcelonaprocessen: Middelhavsunionen ved sit møde i Bruxelles den 13.-14. marts 2008,

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 20. maj 2008 om Barcelonaprocessen: Middelhavsunionen[4] ,

– der henviser til sluterklæringen fra mødet mellem Middelhavsunionens udenrigsministre i Marseille den 3.-4. november 2008,

– der henviser til erklæringen fra Middelhavstopmødet i Paris den 13. juli 2008,

– der henviser til Barcelonaerklæringen om oprettelse af Euro-Middelhavspartnerskabet, som blev vedtaget på Euro-Middelhavskonferencen for udenrigsministre i Barcelona den 27.-28. november 1995,

– der henviser til erklæringerne fra møderne i Præsidiet for Den Parlamentariske Forsamling for Euro-Middelhavsområdet (PFEM) i Paris (12. juli 2008), Cairo (20. november 2009), Rabat (22. juni 2010), Palermo (18. juni 2010) og Rom (12.november 2010),

– der henviser til henstillingerne fra Den Parlamentariske Forsamling for Middelhavsunionen, som blev vedtaget i Amman den 13. oktober 2008 og videresendt til det første møde mellem udenrigsministrene under Barcelonaprocessen: Middelhavsunionen,

– der henviser til henstillingerne fra udvalgene under Den Parlamentariske Forsamling for Middelhavsunionen, vedtaget på det sjette plenarmøde i Amman den 13. og 14. marts 2010,

– der henviser til konklusionerne fra åbningsmødet i Euro-Middelhavsforsamlingen af Lokale og Regionale Myndigheder (ARLEM) i Barcelona den 21. januar 2010,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1638/2006 af 24. oktober 2006 om almindelige bestemmelser om oprettelse af et europæisk naboskabs- og

[1] P7_TA-PROV(2011)0038.
[2] P7_TA-PROV(2011)0064.
[3] P7_TA-PROV(2011)0095.
[4] KOM(2008)0319.

partnerskabsinstrument (ENPI)[1],

– der henviser til sin henstilling til Rådet vedrørende forhandlingerne om en rammeaftale mellem EU og Libyen af 13. december 2010,

– der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2,

A. der henviser til, at respekt for og fremme af demokrati og menneskerettigheder, og navnlig kvinders rettigheder, retsstatsprincippet, styrkelse af sikkerheden, demokratisk stabilitet, fremgang, retfærdig fordeling af indkomst, velstand og muligheder i samfundet og dermed kampen mod korruption og fremme af god regeringsførelse er grundlæggende principper og mål for EU og skal udgøre de fælles værdier, der deles af ENP-partnerlandene, og være hovedformål med ENP,

B. der henviser til, at revisionen af ENP bør tage højde for de demonstrationer med krav om frihed, demokrati og reformer, der har fundet sted i flere lande i EU's sydlige nabolag, idet de har vist et stærkt folkeligt ønske om ægte demokrati og et bedre liv i regionen,

C. der henviser til, at den civile uro, som i vidt omfang er motiveret af en ulige fordeling af velstand og økonomisk vækst og manglende frihedsrettigheder, og som repræsenterer en generel utilfredshed i befolkningen med de herskende regimer, er vokset i hele regionen,

D. der henviser til, at begivenhederne i Tunesien, Egypten og Libyen kræver, at EU foretager passende ændringer af ENP for effektivt at støtte den politiske, økonomiske og sociale reformproces,

E. der henviser til, at ENP siden sin begyndelse i 2004 har vist sig at være ineffektiv med hensyn til at nå sine målsætninger om menneskerettigheder og demokrati og ikke har kunnet tilvejebringe de nødvendige politiske, sociale og institutionelle reformer; der henviser til, at EU i sine forbindelser med regionen har forsømt dialogen med civilsamfundet og de demokratiske kræfter ved Middelhavets sydlige kyst; der henviser til, at der stadig er store mangler og udfordringer, og at fokus nu bør rettes mod gennemførelse i forsøget på at agere med partnere, som virkelig repræsenterer civilsamfundet og kritiske institutioner, som er centrale for demokratiopbygningen, med klart fastlagte handlingsprioriteter, klare kriterier og differentiering baseret på præstationer og resultater,

F. der henviser til, at EU er nødt til mere præcist at definere sine strategiske mål og prioriteter i sine partnerskaber med østlige og sydlige naboer og bør tillægge dermed relaterede emner på sin politiske dagsorden og i sin budgetlægning passende vægt,

G. der henviser til, at ENP bør omfatte mere ambitiøse og effektive instrumenter for at fremme og støtte politiske, økonomiske og sociale reformer i EU's nabolag,

H. der henviser til, at Lissabontraktaten har skabt betingelserne for, at EU kan forbedre effektiviteten af og sammenhængen i sine politikker og funktionsmåde, navnlig på området for eksterne forbindelser med oprettelsen af stillingen som næstformand i

[1] EUT L 310 af 9.11.2006, s. 1.

Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og EU-Udenrigstjenesten, og til, at næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik bør sikre, at EU's stemme bliver hørt på den internationale scene,

I. der henviser til, at EU-traktatens artikel 3 og 21 yderligere uddyber målene med EU's udenrigspolitik og sætter fremme af menneskerettigheder, og navnlig menneskerettighedernes udelelighed og grundlæggende frihedsrettigheder, i centrum for EU's optræden udadtil,

J. der henviser til, at EU, i henhold til artikel 8 i Traktaten om Den Europæiske Union, skal udvikle særlige forbindelser til sine nabolande med henblik på at skabe et område med velstand og godt naboskab, der bygger på EU's værdier og er kendetegnet ved tætte og fredelige forbindelser baseret på samarbejde,

K. der henviser til, at uløste konflikter og overtrædelser af international menneskerettighedslovgivning er en hæmsko for opfyldelsen af ENP og hindrer den økonomiske, sociale og politiske udvikling samt det regionale samarbejde og den regionale stabilitet og sikkerhed,

L. der henviser til, at ønsket om stabilitet på kort sigt ofte har overskygget værdier som demokrati, social retfærdighed og menneskerettigheder i EU's relationer med sydlige naboer i de senere år,

M. der henviser til, at EU bør følge en bottom-up-tilgang ved at øge støtten til institutionsopbygning, civilsamfundet og demokratiseringsprocesserne, navnlig kvinders deltagelse, og samfundsøkonomisk udvikling, som er forudsætninger for langsigtet stabilisering,

N. der henviser til, at respekt for menneskerettighederne, navnlig kvinders rettigheder, demokrati og retsstatsprincippet, herunder bekæmpelse af tortur, grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling samt modstanden mod dødsstraf er grundlæggende principper i EU,

O. der henviser til, at Middelhavsunionen i øjeblikket er sat i bero efter udsættelsen på ubestemt tid af det andet topmøde mellem Middelhavsunionens stats- og regeringschefer og ministermøderne samt generalsekretærens fratrædelse; der henviser til, at den regionale sammenhæng, hvori Middelhavsunionen tager form, er præget af territoriale konflikter, politiske kriser og stigende sociale spændinger og er blevet indhentet af folkelige oprør i Tunesien, Egypten og andre Middelhavs- og Mellemøstlande, hvilket alt sammen både hindrer Middelhavsunionens institutioner i at fungere og hindrer påbegyndelsen af de omfattende regionale integrationsprojekter, som blev udpeget af stats- og regeringscheferne på topmødet i Paris i juli 2008 og af Middelhavsunionens udenrigsministre på deres møde i Marseille den 3.-4. november 2008; der henviser til, at Middelhavsunionen, som skulle forbedre EU's politik i regionen, har vist sig at være ineffektiv med hensyn til at imødegå de berørte befolkningers voksende mistillid og grundlæggende behov,

P. der henviser til, at oprettelsen af Middelhavsunionen giver mulighed for at styrke

komplementariteten mellem bilaterale politikker på den ene side og regionale politikker på den anden med henblik på at nå målene for Euro-Middelhavssamarbejdet mere effektivt,

Q. der henviser til, at andre globale aktører, navnlig industrialiserede lande, har styrket deres økonomiske tilstedeværelse og politiske indflydelse i EU's sydlige nabolag yderligere,

R. der henviser til, at følgerne af den politiske, økonomiske, sociale og finansielle krise har bidraget yderligere til de eksisterende politiske, økonomiske og sociale udfordringer, som de sydlige ENP-partnerlande står over for, der henviser til, at reformudgifterne i forbindelse med tilpasning til gældende EU-ret og til de gradvist voksende økonomiske og sociale forbindelser er en yderligere udfordring for EU's naboer mod syd; der henviser til, at disse faktorer i nogle lande i høj grad har bidraget til civile uroligheder og krav om demokratisering og reformer,

S. der henviser til, at spørgsmålet om forvaltning af vandressourcerne, navnlig en retfærdig fordeling af vand i overensstemmelse med behovene hos alle de mennesker, der lever i regionen, har afgørende betydning for varig fred og stabilitet i Mellemøsten,

T. der henviser til, at de demografiske tendenser peger i retning af et stabilt befolkningstal i EU's medlemsstater over de kommende tyve år, men med en stadig ældre befolkning, mens de sydlige ENP-lande vil opleve en befolkningsstigning, navnlig i de arbejdsdygtige aldersgrupper; der henviser til, at økonomisk vækst og jobskabelse ikke er tilstrækkelig til at følge med befolkningsudviklingen i disse lande, især da der er en meget høj arbejdsløshed i flere af disse lande og en endnu højere ungdomsarbejdsløshed,

U. der henviser til, at korruption fortsat er en alvorlig bekymring i ENP-partnerlandene mod syd, som omfatter store dele af samfundet og statens institutioner,

V. der henviser til, at ENPI har bidraget til forenkling af finansieringen af ENP; der henviser til, at udviklingen af det efterfølgende instrument bør afspejle den seneste udvikling i regionen og navnlig befolkningens legitime demokratiske forhåbninger og konklusionerne i den strategiske revision af ENP og gennemføres på grundlag af høringer af samtlige interessenter og navnlig lokale aktører,

**Revision af den europæiske naboskabspolitik – generelt**

1. bekræfter på ny de værdier, principper og forpligtelser, som ENP er baseret på, herunder demokrati, retsstatsprincippet, respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder og kvinders rettigheder, god regeringsførelse, markedsøkonomi og bæredygtig udvikling, og gentager, at ENP er nødt til at blive en gyldig ramme for udbygning og styrkelse af forbindelserne med vores nærmeste partnerlande med henblik på at tilskynde til og støtte deres politiske, sociale og økonomiske reformer, som har til formål at etablere og konsolidere demokrati, fremskridt og sociale og økonomiske muligheder for alle; understreger betydningen af at fastholde principperne om fælles ansvar og fælles ejerskab i udformningen og gennemførelsen af programmer under ENP; mener, at ENP siden lanceringen i 2004 som en fælles politisk ramme og gennem dens præstationsorienterede differentiering og skræddersyede bistand har medført håndgribelige fordele for såvel ENP-partnerlandene som for EU;

2. minder i lyset af de aktuelle begivenheder i det sydlige Middelhavsområde, navnlig i Tunesien og Egypten om, at det ikke er lykkedes for ENP at fremme og sikre menneskerettighederne i tredjelande; opfordrer indtrængende EU til at tage ved lære af disse begivenheder og revidere sin støttepolitik for demokrati og menneskerettigheder med henblik på at skabe en gennemførelsesmekanisme for menneskerettighedsklausulen i alle aftaler med tredjelande; fastholder, at revisionen af naboskabspolitikken skal prioritere kriterier vedrørende et uafhængigt retsvæsen, respekt for grundlæggende frihedsrettigheder, pluralisme og pressefrihed og kampen mod korruption; kræver en bedre koordinering med EU's øvrige politikker over for disse lande;

3. opfordrer EU til at yde stærk støtte til processen med politiske og økonomiske reformer i regionen ved at anvende alle eksisterende instrumenter inden for rammerne af ENP og, når det er relevant, ved at vedtage nye for på den mest effektive måde at supplere den demokratiske overgangsproces med fokus på respekten for grundlæggende frihedsrettigheder, god regeringsførelse, domstolenes uafhængighed og bekæmpelse af korruption for på den måde at reagere på behovene og forventningerne hos borgerne i vores sydlige nabolande;

4. understreger behovet for at forhøje de midler, der afsættes til ENP i den flerårige finansielle ramme (FFR) efter 2013 og for i lyset af den senere tids begivenheder at prioritere ENP's sydlige dimension; mener, at den nye FFR bør tage højde for hvert enkelt lands særlige karakteristika og behov;

5. understreger, at et konkret tilbud om et stærkere politisk partnerskab og økonomisk integration skal fremlægges for EU’s nabolande baseret på principperne om åbenhed, fælles ejerskab og konditionaliteter; opfordrer til, at tilbuddet skræddersyes til de specifikke landes og regioners forskellige behov for at give de partnere, der er længst fremme, en hurtigere vej mod overholdelse af EU's normer og værdier;

6. opfordrer til et øget fokus på samarbejde med civilsamfundsorganisationerne, da disse har været den primære drivkraft bag de folkelige opstande i hele regionen;

7. understreger nødvendigheden af at tilvejebringe et tilstrækkeligt niveau af EU-midler til samarbejde med naboskabet og minder om ENPI's værdi som det primære finansieringsinstrument for ENP, et instrument som bør udvikle sig til at reagere mere fleksibelt på nabolandenes og -regionernes forskellige behov, garantere den direkte forbindelse mellem ENP's politiske målsætninger og ENPI's programmering samt afspejle den fremtidige ENP's præstationsbaserede karakter; fremhæver dog behovet for at yde en mere målrettet bistand, navnlig til civilsamfundet og de lokalsamfundene, i overensstemmelse med bottom-up-tilgangen; understreger værdien af at overvåge forvaltningen og gennemførelsen af de forskellige programmer under ENPI;

8. understreger, at den strategiske revision af ENP bør tage alvorligt fat på politikkens mangler og gå ind for et øget politisk engagement fra alle partnerlandes side og samtidig styrke den præstationsbaserede differentiering på grundlag af klart fastlagte benchmarks; opfordrer til, at revisionen også lægges stor vægt på det presserende behov for at udvikle den multilaterale dimension med henblik på at etablere en forbedret, løbende og væsentlig politisk dialog med partnerlandene;

9. anser det for at være særlig vigtigt til stadighed at vurdere ikke kun de resultater, der indtil videre er opnået gennem de gennemførte programmer, men også hvorvidt de ressourcer, der anvendes inden for rammerne af partnerskabet, er tilstrækkelige; er af den mening, at man gennem denne proces vil få mulighed for at rette eventuelle svagheder og uheldige valg i fremtiden;

10. opfordrer Rådet og Kommissionen til at revidere ENP for naboerne i syd med henblik på at sørge for de nødvendige midler og bistand til en ægte demokratisk omstilling og lægge grundlaget for dybtgående politiske, sociale og institutionelle reformer; fastholder, at revisionen af naboskabspolitikken skal prioritere kriterier vedrørende domstolenes uafhængighed, respekt for de grundlæggende frihedsrettigheder, herunder pressefrihed og bekæmpelse af korruption;

11. anerkender og understreger forskellen mellem "de europæiske naboer" – lande, der formelt kan tiltræde EU efter at have opfyldt Københavnskriterierne, og "Europas naboer" – stater, som ikke kan blive medlem at EU på grund af deres geografiske beliggenhed;

12. mener, at det derfor er yderst vigtigt og påtrængende at genoverveje og omforme EU's strategi over for Middelhavslandene, og at denne nye strategi bør forbedre den politiske dialog og støtten til alle demokratiske og samfundsmæssige kræfter, herunder civilsamfundets aktører; opfordrer i denne henseende Rådet til at definere politiske kriterier, som ENP-partnerlande skal opfylde for at opnå "avanceret status";

13. understreger behovet for anerkendelse og udnyttelse af de ændringer, som Lissabontraktaten har bragt med sig, navnlig den højtstående repræsentants/næstformandens forstærkede rolle, EU-Udenrigstjenestens oprettelse og Europa-Parlamentets nye beføjelser, med henblik på at skabe bedre sammenhæng i EU's udenrigspolitik og forbedre effektiviteten og legitimiteten af de eksterne dimensioner og aktioner; mener, at kun hvis Rådet og Kommissionen kan tage ved lære af tidligere og aktuelle begivenheder og foretage en grundig og omfattende analyse af den nuværende ENP's mangler og utilstrækkeligheder, vil EU kunne udvikle en troværdig og effektiv politik over for partnerlandene ved Middelhavet;

14. understreger vigtigheden af et partnerskab mellem EU og nabolandene i syd og understreger, at dette tætte samarbejde er i begge parters interesse;

15. mener, at EU bør tage ved lære af de seneste begivenheder i naboskabsområdet mod syd, og at ENP bør revideres i lyset af disse begivenheder og sigte mod et partnerskab med samfund og ikke kun med stater;

**Den sydlige dimension**

16. fremhæver vigtigheden af at etablere en taskforce med deltagelse af Parlamentet som reaktion på opfordringen til at overvåge den demokratiske omstillingsproces, som er blevet fremsat af aktører for demokratisk forandring, navnlig med hensyn til frie og demokratiske valg og institutionsopbygning, herunder uafhængige domstole;

17. støtter varmt i lyset af den seneste udvikling i regionen de legitime demokratiske forhåbninger, som befolkningerne i flere lande i EU's sydlige naboskabsområde har givet

udtryk for, og opfordrer myndighederne i disse lande til så hurtigt som muligt at sikre en fredelig overgang til ægte demokrati; understreger, at den strategiske revision af ENP fuldt ud skal tage højde for og afspejle denne udvikling;

18. opfordrer i denne forbindelse til markant EU-støtte til en demokratisk omstilling i de sydlige nabolande i partnerskab med de berørte samfund ved at mobilisere, revidere og tilpasse eksisterende instrumenter med sigte på at bistå politiske, økonomiske og samfundsmæssige reformer; opfordrer navnlig Kommissionen til hurtigst muligt at revidere de nationale vejledende programmer for 2011-2013 for Tunesien og Egypten med henblik på at tage højde for disse partneres nye, presserende behov med hensyn til opbyggelse af demokratiet;

19. understreger vigtigheden af at intensivere den politiske dialog med EU's naboer i syd; understreger endnu en gang, at styrkelse af demokratiet, retsstatsprincippet, god regeringsførelse, bekæmpelse af korruption og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder er centrale elementer i denne dialog; understreger i denne forbindelse vigtigheden af respekt for trosfrihed, religions- og tankefrihed, ytringsfrihed, presse- og mediefrihed, foreningsfrihed, kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene, beskyttelse af mindretal og bekæmpelse af forskelsbehandling på grundlag af seksualitet;

20. noterer sig, at nogle partnerlande allerede er blevet indrømmet avanceret status; understreger betydningen af at føre en mere gennemsigtig og konsekvent politik med hensyn til denne differentiering for at skabe en solid proces, som fører til resultater, og af at etablere klare benchmarks med henblik på at undgå dobbeltmoral med hensyn til, hvilke kriterier der skal opfyldes for at få avanceret status;

21. understreger behovet for at tilpasse Københavnskriterierne til de krav, der knytter sig til tildeling af den avancerede status; opfordrer Kommissionen til at sikre, at tredjelande tildeles avanceret status, når de opfylder disse kriterier;

22. understreger, at bekæmpelse af korruption, navnlig ved domstolene og hos politiet, bør gives højeste prioritet i forbindelse med udviklingen af EU's forbindelser med de sydlige partnerlande;

23. insisterer på at blive hørt på alle trin i processen i forbindelse med indrømmelsen af avanceret status til partnerlande og i forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplanerne for ENP i overensstemmelse med Parlamentets nye rolle i henhold til Lissabontraktaten; opfordrer Rådet og EU-Udenrigstjenesten til at inddrage Parlamentet i beslutningsprocessen om avanceret status, ved at udvikle en klar høringsmekanisme, som skal anvendes på alle trin i forhandlingerne, herunder hvilke kriterier der skal opfyldes, og i formuleringen af de prioriteter og retningslinjer, som er indeholdt i handlingsplanerne;

24. understreger, at et effektivt partnerskab mellem EU og naboerne i syd kun kan være baseret på synergi mellem forbundne bilaterale og multilaterale dimensioner af dette samarbejde; beklager derfor, at ENP ikke i tilstrækkelig grad tager højde for behovet for at styrke den multilaterale dimension;

25. roser modet i den tunesiske og egyptiske befolkning, som har rejst sig for at kræve

demokrati og frihed, og opfordrer alle EU-institutioner til at yde deres fulde støtte til den demokratiske omstillingsproces i disse lande;

26. beklager dybt tabene af menneskeliv under de fredelige opstande i Tunesien og Egypten og opfordrer myndighederne til at foretage grundige undersøgelser og bringe de ansvarlige for retten;

27. mener, at konflikten mellem Israel og palæstinenserne er roden til politiske spændinger i Mellemøsten og i Middelhavsregionen som helhed;

28. opfordrer næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant til aktivt at deltage i konfliktløsning i regionen ved at sikre, at EU spiller en aktiv rolle ikke alene som betaler, men også som medspiller, navnlig i fredsprocessen i Mellemøsten og konflikten i Vestsahara; mener, at konfliktløsning er nøglen til politisk, økonomisk og samfundsmæssig udvikling i regionen og til fremskridt i udviklingen af ENP's regionale dimension og det multilaterale samarbejde i f.eks. Middelhavsunionen; bemærker, at det er afgørende for at ENP kan lykkes fuldt ud, at der findes en sammenhængende løsning i overensstemmelse med international ret på de forskellige konflikter, navnlig konflikten mellem arabere og israelere, i EU's sydlige naboskabsområde;

29. mener, at en interkulturel dialog med Middelhavsregionen er afgørende for at forbedre den gensidige forståelse, solidaritet, tolerance og befolkningernes velfærd; forventer, at revisionen vil overveje at udvikle instrumenter til dette formål;

30. er dybt bekymret over, at det andet topmøde mellem Middelhavsunionens stats- og regeringschefer og ministermøderne hele tiden udsættes, hvilket sender et negativt signal til regionens befolkninger og institutioner; mener, at generalsekretærens fratrædelse fremhæver behovet for at præcisere Middelhavsunionens procedurer og institutioner; påpeger, at de politiske spændinger og regionale konflikter i Middelhavsområdet ikke bør hindre muligheden for at gøre konkrete fremskridt i retning af sektorsamarbejde og multilateralt samarbejde, og at Middelhavsunionen ved at gennemføre omfattende integrationsprojekter og føre en åben politisk dialog kan bidrage til udviklingen af en atmosfære af tillid, som fremmer opnåelsen af målene om fælles retfærdighed og sikkerhed på et solidarisk og fredeligt grundlag;

31. beklager dybt de manglende midler til Middelhavsunionen og det meget svage engagement hos medlemsstaterne på begge sider af Middelhavet; beklager dybt EU's udefinerede holdning til Middelhavspolitikken og opfordrer EU til at udarbejde en langsigtet strategisk plan for udvikling og stabilisering i regionen; fastholder, at det er nødvendigt at gøre Euro-Middelhavsintegrationsprocessen til en politisk prioritet på den europæiske dagsorden;

32. er overbevist om, at Middelhavsunionen bør relanceres for at tage højde for den nye udvikling i regionen; er af den opfattelse, at denne nye Middelhavsunion bør fremme en sund økonomisk, samfundsmæssig og demokratisk udvikling og skabe et stærkt og fælles grundlag for et tæt forhold mellem EU og naboerne mod syd; mener, at dette nyetablerede fællesskab også ville skabe nye chancer for bæredygtig fred i Mellemøsten, forankret i de forskellige samfund og ikke kun beroende på den skrøbelige politiske vilje hos autoritære ledere i regionen;

33. bemærker, at revisionen bør behandle Middelhavsunionens manglende succes med at opfylde forventningerne og forudse kommende udfordringer samt overveje nye midler til at styrke de bilaterale instrumenter inden for ENP; mener i denne forbindelse, at der bør afsættes flere ressourcer til områder, hvor der kan opnås håndgribelige fremskridt;

34. er bekymret over fraværet af fremskridt med hensyn til oprettelsen af Euro-Middelhavs-frihandelsområdet; opfordrer til, at der føres fælles forhandlinger, når de krav om vidtgående og omfattende frihandelsområder, som skal udgøre grundlaget for en Euro-Middelhavs-frihandelszone, er blevet opfyldt, under hensyntagen til de socioøkonomiske realiteter i hvert enkelt partnerland og under forudsætning af, at der rettidigt foretages en vurdering af disse aftalers sociale og miljømæssige indvirkninger; beklager dybt, at de forskellige aktører ikke har gjort nogen egentlige fremskridt med henblik på at skabe de nødvendige betingelser; opfordrer desuden til, at der udvikles et bilateralt og multilateralt økonomisk syd-syd-samarbejde, som vil skabe reelle fordele for borgerne og forbedre det politiske klima i regionen;

35. understreger behovet for at fokusere på de vigtigste specifikke spørgsmål i hvert af de berørte lande, men gentager, at den samfundsøkonomiske situation særligt for den unge generation må være central for naboskabspolitikken;

36. mener, at et styrket samarbejde på subregionalt plan mellem medlemsstater og ENP-lande med specifikke fælles interesser og værdier kan bidrage med en positiv dynamik til hele Middelhavsområdet; henstiller til medlemsstaterne at undersøge mulighederne for variabel geometri som en model for samarbejde og understreger, at fremtidens ENP bør fremme en sådan tilgang, navnlig gennem det regionale finansieringsbudget;

37. mener, at problemet med ulovlig indvandring bør behandles inden for rammerne af den sydlige naboskabspolitik; opfordrer Rådet og Kommissionen til at overvåge gennemførelsen af aftalerne med alle de sydlige nabolande og af eksisterende bilaterale aftaler mellem EU's medlemsstater og alle de regionale aktører med hensyn til spørgsmålene om indvandring og navnlig tilbagetagelse;

38. beklager dybt EU’s asymmetriske tilgang over for sine østlige og sydlige nabolande inden for områderne mobilitet og visumpolitik; er med henblik på mobilitet fortaler for visumlempelse for de sydlige ENP-lande – især for studerende, forskere og forretningsfolk – og for vedtagelsen af et Euro-Middelhavspartnerskab for mobilitet; understreger den vigtige rolle, som nogle ENP-partnerlande kan spille med hensyn til at forvalte migrationsstrømmene; fremhæver, at samarbejde om forvaltning af migrationsstrømme fuldt ud skal respektere EU's værdier og internationale retlige forpligtelser; insisterer på, at der kun indgås tilbagetagelsesaftaler med partnerlande for ulovlige indvandrere, hvilket således udelukker asylansøgere, flygtninge eller personer med behov for beskyttelse, og gentager, at non-refoulement-princippet finder anvendelse på enhver person, som trues af dødsstraf, umenneskelig behandling eller tortur; opfordrer til et styrket samarbejde for at standse menneskehandel og for at forbedre forholdene for vandrende arbejdstagere både i EU og i de sydlige ENP-partnerlande;

39. opfordrer næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant, EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen til i deres drøftelser med de sydlige ENP-lande især at lægge vægt på EU's politiske prioriteter om afskaffelse af dødsstraf, respekt for

menneskerettighederne, herunder kvinders rettigheder, og for de grundlæggende frihedsrettigheder, herunder samvittigheds- og trosfriheden, forsamlingsfriheden og presse- og mediefriheden, respekt for retsstatsprincippet, domstolenes uafhængighed, bekæmpelse af tortur, grusom og umenneskelig behandling, bekæmpelse af straffrihed samt ratifikation af flere internationale retsinstrumenter, herunder Den Internationale Straffedomstols Romstatut og konventionen om flygtninges retsstilling af 1951;

40. opfordrer i forbindelse med revisionen af den sydlige ENP-politik til fornyet fokus på fuld respekt for retten til religionsfrihed, navnlig for alle religiøse mindretal i de berørte lande; fremhæver, at religionsfriheden omfatter frihed til enten alene eller i fællesskab med andre, offentligt eller privat, at give udtryk for sin religion gennem undervisning, udøvelse, gudsdyrkelse og overholdelse af religiøse forskrifter, og at denne frihed også omfatter retten til at skifte religion;

41. understreger, EU's aftalemæssige forbindelser med alle ENP-lande indeholder bestemmelser om et regelmæssigt forum med henblik på behandling af menneskerettighedsspørgsmål i form af underudvalg om menneskerettigheder; opfordrer EU-Udenrigstjenesten til fuldt ud at udnytte disse bestemmelser og involvere eksisterende underudvalg i alle forhandlinger, gøre sig bestræbelser på at gøre disse mere effektive og resultatorienterede samt sikre deltagelse af civilsamfundsorganisationer og menneskerettighedsforkæmpere; anbefaler en opgradering af den uformelle arbejdsgruppe om menneskerettigheder med Israel til et normalt underudvalg; opfordrer EU-Udenrigstjenesten til også at deltage i det strukturerede samarbejde mellem COHOM'erne og Parlamentets Underudvalg om Menneskerettigheder;

42. opfordrer næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant, EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen til aktivt at støtte og beskytte fri kommunikation og adgang til informationer, herunder på internettet;

43. næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant, EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen til at styrke civilsamfundsorganisationernes rolle, især menneskerettighedsorganisationer og kvindeorganisationer, i forbindelse med overvågning af politikker samt programmering og gennemførelse af bistanden gennem en målrettet facilitet til kapacitetsopbygning; fremhæver i denne forbindelse, at det er nødvendigt at styrke kvinders indflydelse, og opfordrer EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen til at foretage en kønspolitisk konsekvensanalyse af deres projekter og programmer og gøre sig til fortalere for, at der tages højde for kvinders rettigheder og ligestilling i forbindelse med reformen af forfatninger, straffelovgivning, familielovgivning og anden civil lovgivning samt i menneskerettighedsdialogen med ENP-partnerlandene; fastholder, at næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant, EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen ikke bør styrke relationerne mellem tredjelande og EU, hvis disse lande ikke i tilstrækkelig grad inddrager civilsamfundets organisationer i deres politikker; bemærker, at civilsamfundsorganisationer er EU's mest trofaste og stærkeste allierede, når det gælder om at fremme demokratiske værdier, god regeringsførelse og menneskerettigheder i partnerlande; opfordrer til øget inddragelse af regionale og lokale myndigheder og af faglige organisationer og arbejdsmarkedets parter i EU's samarbejde med naboerne i syd; opfordrer Rådet og Kommissionen til yderligere at styrke og at gøre mere effektiv brug af

Det Europæiske Instrument for Demokrati og Menneskerettigheder i denne henseende;

44. fremhæver behovet for at integrere ligestillingsaspektet og støtte specifikke aktioner for at opnå en effektiv og systematisk model for kønsmæssig ligestilling i ENP-landene; opfordrer regeringerne og civilsamfundet til at øge den samfundsmæssige inddragelse af kvinder, bekæmpe analfabetisme blandt kvinder og fremme kvinders beskæftigelse for at sikre en meningsfuld tilstedeværelse af kvinder på alle niveauer;

45. fremhæver betydningen af et struktureret samarbejde inden for videregående uddannelse og forskning med henblik på at fremme gensidig anerkendelse af kvalifikationer og uddannelsessystemer, for navnlig at øge mobiliteten for studerende, forskere og professorer, sammen med foranstaltninger til forebyggelse af hjerneflugt; glæder sig i denne forbindelse over Tempus-programmets bidrag til videregående uddannelse og udvekslingsprogrammerne under Erasmus Mundus aktion 2 samt oprettelsen af Euro-Middelhavsuniversitetet (EMUNI), som bør omfatte et Euro-Middelhavsnetværk af universiteter på begge kyster;

46. fremhæver lokalmyndighedernes vigtige rolle i den demokratiske udvikling i vores partnerlande og opfordrer til udbredelse af venskabsprogrammer mellem lokalmyndighederne i EU-lande og partnerlande;

47. fremhæver betydningen af fagforeninger og social dialog som en del af den demokratiske udvikling af de sydlige partnerskabslande; opfordrer disse lande til at forbedre arbejdstageres og fagforeningers rettigheder; påpeger, at den sociale dialog kan spille en vigtig rolle i forbindelse med de samfundsøkonomiske udfordringer i regionen;

48. understreger betydningen af at knytte investeringer, undervisning, forskning og innovation tættere sammen med særlig henblik på tilpasning af undervisningen til arbejdsmarkedets behov for at imødegå regionens socioøkonomiske udfordringer; opfordrer til, at der rettes særlig opmærksomhed mod kvinder og udsatte grupper som f.eks. unge; understreger samtidig den store betydning af yderligere at støtte lokale udviklingsbaserede projekter for at bidrage til at revitalisere de mest sårbare byer og regioner;

49. understreger, at et velfungerende, effektivt og sikkert multimodalt transportsystem er en forudsætning for økonomisk vækst og udvikling, som fremmer handel og integration mellem EU og dets partnere ved det sydlige Middelhav; opfordrer Kommissionen til at forelægge en midtvejsevaluering af den regionale transporthandlingsplan (2007-2013) for Middelhavsområdet og at tage resultatet med i betragtning i forbindelse med nye transporthandlingsplaner;

50. mener, at bæredygtig udvikling bør være et gennemgående princip i revisionen af ENP, navnlig med henblik på en forbedret miljøbeskyttelse, udvikling af regionens storslåede potentiale for vedvarende energi og fremme af politikker og projekter, der tilskynder til en bedre udnyttelse af de begrænsede vandressourcer;

51. gentager sin opfordring til Rådet, Kommissionen og EU's medlemsstater om at opmuntre og støtte en omfattende genopretningsplan for Jordanfloden og fortsætte med at yde økonomisk og teknisk støtte til genopretningen af floden, navnlig Jordanflodens nedre løb, også inden for rammerne af Middelhavsunionen;

52. understreger det store potentiale ved samarbejde på området for energi og vedvarende energikilder, såsom vindenergi, solenergi og bølgeenergi; støtter en koordineret gennemførelse af solarprogrammet for Middelhavsområdet og industrielle initiativer, som bør sigte mod at opfylde partnerlandenes primære behov, samt vedtagelsen af en Euro-Middelhavsstrategi for energieffektivitet; understreger vigtigheden af at fremme sammenkoblinger i Middelhavsområdet inden for elektricitets-, gas- og oliesektoren for at forbedre energiforsyningssikkerheden gennem etablering af intelligente net, som forbinder hele Euro-Middelhavsregionen;

53. minder om betydningen af landbrug, der favoriserer lokale landbrugere, udvikling af landdistrikter, fødevaresikkerhed og fødevaresuverænitet, tilpasning til klimaforandringer, adgang til vand og en rationel udnyttelse af vand samt energi; anbefaler, at samarbejde på landbrugsområdet gives prioritet i ENP med henblik på at bidrage til Euro-Middelhavsaftalens køreplan for landbruget og som et middel til stabile fødevarepriser på nationalt, regionalt og globalt plan;

54. gentager sit krav om oprettelse af en civil Euro-Middelhavsberedskabsstyrke i betragtning af, at det stigende omfang og antal af naturkatastrofer gør det afgørende at afsætte passende midler, og at et sådant initiativ ville styrke solidariteten mellem befolkningerne i Euro-Middelhavsområdet;

55. minder om ENPI's værdi som det primære finansieringsinstrument for ENP; fremhæver dog behovet for at udvise større fleksibilitet og sikre en mere målrettet bistand, navnlig til civilsamfundet og lokalsamfundene i overensstemmelse med bottom-up-tilgangen; opfordrer også til en omfattende effektivitetsanalyse af ENPI med henblik på en bedre udnyttelse af de finansielle instrumenter, der er til rådighed i EU's relationer med naboerne mod syd, og til at sikre, at udviklingshjælp og bistand anvendes korrekt i modtagerlandene; anser det for centralt, at der er gennemsigtighed i finansieringen, og at antikorruptionsmekanismer inkluderes i de finansielle instrumenter; understreger værdien af at overvåge forvaltningen og gennemførelsen af de forskellige programmer under ENPI; understreger betydningen af at styrke grænseoverskridende projekter, optrappe mellemfolkelige programmer og udvikle incitamenter til regionalt samarbejde; opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til at gennemføre høringer af Parlamentet og aktørerne i civilsamfundet på et tidligt stadie i den forestående udarbejdelse af det efterfølgende instrument;

56. opfordrer Rådet til at vedtage det lovgivningsmæssige forslag om ændring af artikel 23 i ENPI-forordningen, som Kommissionen fremlagde i maj 2008, og som Parlamentet vedtog den 8. juli 2008, der vil gøre det muligt at geninvestere midler, der tilbageføres fra tidligere operationer, og dermed give EU et yderst tiltrængt instrument til afbødning af konsekvenserne af den aktuelle finansielle krise for realøkonomien og konsekvenserne af de kraftige stigninger i fødevarepriserne i naboregionen, især i de sydlige nabolande;

57. understreger, at ENPI ikke er det eneste instrument til at finansiere programmer og aktioner i ENP, og insisterer derfor på, at det er nødvendigt med en sammenhængende tilgang i brugen af alle finansielle instrumenter; opfordrer derfor EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen til at tilvejebringe et klart overblik over tildelte midler pr. modtagerland opdelt på instrumenter;

58. understreger behovet for at forhøje de midler, der afsættes til ENP's sydlige dimension i EU's kommende FFR for 2014-2020 for at sikre, at finansieringen svarer til de politiske ambitioner, og for at gennemføre den avancerede status, uden at det påvirker ENP's andre prioriteter; fastholder, at det er nødvendigt at respektere aftalen i henhold til Kommissionens erklæring til COREPER i 2006, som øremærker 2/3 af de samlede ENPI-midler til de sydlige lande og 1/3 til de østlige lande i henhold til demografisk vægt;

59. understreger imidlertid, at en eventuel stigning i de afsatte midler bør bygge på en nøjagtig vurdering af behov og gå hånd i hånd med en øget effektivitet i programmerne, skræddersyet og prioriteret i henhold til behovene i det enkelte modtagerland;

60. glæder sig over arbejdet i EIB-FEMIP, men fremhæver behovet for synergier med andre internationale finansielle institutioner, der også er aktive i regionen, og foreslår igen, at der etableres en fælles finansiel udviklingsinstitution for Euro-Middelhavsområdet, som EIB skal være hovedaktionær i; støtter forhøjelsen af loftet for EIB's garanti med henblik på at give den mulighed for at bevare intensiteten i sine operationer i regionen i de kommende år; opfordrer EBRD til at ændre sine vedtægter, således at den også kan deltage i denne økonomiske bistandsproces;

**Europa-Parlamentets rolle**

61. understreger den afgørende rolle, som Europa-Parlamentet har med hensyn til at sikre, at Europas stabilitet og velstand er tæt knyttet til demokratiske styrer og økonomiske og sociale fremskridt i EU's sydlige ENP-nabolande, samt til at fremme politisk debat, fuldstændig frihed, demokratiske reformer og retsstatsprincippet i partner- og nabolandene, navnlig gennem de interparlamentariske delegationer og Den Parlamentariske Forsamling for Middelhavsunionen;

62. gentager sit tilsagn om fortsat at udøve parlamentarisk kontrol med gennemførelsen af ENP, men også om at føre regelmæssige drøftelser med Kommissionen om anvendelsen af ENPI; glæder sig over Kommissionens og EU-Udenrigstjenestens brede høring vedrørende revisionen af ENP og håber, at Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten også vil sikre, at der foretages en fuld og systematisk høring af Parlamentet i forbindelse med udarbejdelsen af relevante dokumenter, som f.eks. handlingsplaner for ENP; opfordrer desuden til, at Parlamentet får aktindsigt i mandaterne for alle internationale aftaler, der forhandles om med ENP-partnerlandene i overensstemmelse med artikel 218, stk. 10, i TEUF, hvoraf det fremgår, at Parlamentet straks skal underrettes fuldt ud i alle faser af proceduren;

*

* *

63. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, medlemsstaternes og ENP-landenes regeringer og parlamenter samt Middelhavsunionens generalsekretær.